

Vedlegg til sluttrapport

Infotavle, merking og skjøtsel gravrøys på Apold

Dette vedlegget/rapporten gjelder infotavle og skjøtsel for gravhaugen på Apold. Annet arbeid som er gjort i det nærliggende friluftsarealet er ikke inkludert. Dette arbeidet er utført med støtte fra Vestenfjelske Bykreditts stiftelse.

Arbeidet begynte høsten 2015 med synfaring sammen med ansvarlig arkeolog hos fylkeskommune

Tillatelse til å sette opp skilt og rydde området er innhentet fra grunneier (Stig Rødal). Grunneiers far, pensjonert bonde Einar Rødal, har fått i oppdrag å rydde gravhaugen i henhold til skjøtelsesplanen, og dette arbeidet er utført som avtalt.

Odda Crew, som er et jobbtreningsprogram, har fått jobben med å rydde området, kutte ned trær og klippe plener osv. Dette er ikke inkludert i regnskapet, men nevnes fordi Rødal ikke har utført denne delen av jobben.

Planlegging av arbeidet og innhenting av tilbud fra leverandører er blitt fullført høsten 2015, og søknad sendt til Fylkeskommune.

Tilsagn ble gitt våren 2016, og arbeid satt i gang. Det har tatt mye tid og arbeid å hente inn materiale, utforme og ferdigstille infotavlen.

En stor infotavle er satt opp ved parkeringsplassen, slik at den ikke kommer i veien for graven men at den er godt synlig og tilgjengelig, også for funksjonshemmede i rullestol.

Kostnadene har vært høyere enn antatt, men vi har ikke søkt om omdisponering i tide.

Regnskap og fakturaer vedlegges. Noen fakturaer inneholder poster som gjelder bygdeborgen, og det er spesifisert hvilke utgifter som gjelder de forskjellige prosjektene. Selve regnskapet for bygdeborgen vedlegges ikke da fylkeskonservator mottar begge samtidig.

FOTO FØR SKJØTSEL – APRIL 2016

FOTO ETTER SKJØTSEL – NOVEMBER 2016

Infotavlen som står ved parkeringsplassen

KONGSHAUGEN

The King's Mound

F Om lag 18 meter høvder skifer ligger gravene som er kalt «Kongshaugen». Gravene stammer om lag fra bronsealderen, omkring 1700 - 1000 f.Kr.

Kongshaugen er et vanlig navn for store gravhauger og gravhauger. Noen av dem ble bygget av stein, men de fleste ble bygget av jord og grus. Det er vanlig å finne gravhauger som er bygget av jord og grus. Det er vanlig å finne gravhauger som er bygget av jord og grus.

Sånn ser det ut i Bronsealderen. Det er ikke sikkert at det er det samme som det er i dag. Det er ikke sikkert at det er det samme som det er i dag. Det er ikke sikkert at det er det samme som det er i dag.

F About 18 meters in front of you lies a burial cairn. It is called "Kongshaugen" which means the King's Mound. It probably dates back to the Bronze Age, which in Norway lasted from approximately 1700 to 1000 BC. In its construction, large burial mounds or cairns for the graves were associated with kings. However, the person buried here could be a man, a woman or a child and was most likely not royalty.

The site has never been excavated but the depression in the middle shows that attempts have been made to rob the grave. As no finds are known, the person who was once interred enough to have a cairn built in his or her honour may still be buried here.

This burial cairn was originally a round, quite high mound, easily visible from the fjord. Burial mounds from the Bronze Age were often placed so that they were easily seen and they served both as landmarks as well as grave markings. The proximity to the sea may also have had a more ritual or symbolic significance.

Se ned på de graver som er gravet opp her. De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

KONGSHAUGEN

De gravene som er gravet opp her er gravene som er kalt «Kongshaugen». De er gravene som er kalt «Kongshaugen». De er gravene som er kalt «Kongshaugen». De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

De er gravene som er gravet opp her. De er gravene som er kalt «Kongshaugen». De er gravene som er kalt «Kongshaugen». De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

Bildet viser en av de gravene som er gravet opp her. De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

Se på de graver som er gravet opp her. De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

BRONSEALDEREN I HARDANGER

Denne tidsperioden er karakterisert ved bruk av metall, spesielt bronse. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

SAMFUNNET I BRONSEALDEREN

I Bronsealderen var det en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Bildet viser en av de gravene som er gravet opp her. De er gravene som er kalt «Kongshaugen».

OMRÅDET I DAG

Området er i dag et parkeringsplass og en del av den offentlige parken. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn. Det er en tidsperiode som var vanlig i Hardanger og omegn.

THE AREA TODAY

The King's Mound site is a beautiful park area where everyone is welcome. The burial cairn is a prominent feature in the landscape and is visible from the fjord.

Please show respect for the cultural heritage and nature, and leave the place the way you would like to find it.

NASJONALET MUSEUM I OSLO
KONGSHAUEN I HARDANGER

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

*Infotavlen er skråstilt i forhold til vei og P-plass, og kommer ikke i veien for haugen.
Den er lett tilgjengelig for rullestolbrukere.*

Sluttrapport for BARK-prosjekt kongshaugen på Apold

Følgende er en oversikt over alle utgifter forbundet med skilting og skjøtsel av kongshaugen på Apold pr. 19.10.2016

Utgifter

Fakturerte

Illustrasjon på skilt (en av to på faktura)	6 000,00
Bruksrett illustrasjon	500,00
Grafisk utforming (ett av de to store skiltene på faktura)	7 000,00
Stativ	12 900,00
Trykk av skilt	3 350,00
Rydding av gravrøys	12 500,00
Rydding av røtter og annet ved røys	4 000,00
Kjøp av foto Univers. i Bergen	900,00
Installasjon skilt	10 000,00

Sum fakturerte utgifter 57 150,00

Ikke-fakturerte utgifter

Timer x 500	
Prosjektering av område og innhold 10	
Skriving/redigering av tekst 15	
Oppfølging av grafisk utforming 10	
Timer administrasjon/leverandører 10	
Timer synfaring 10	
Sum timer 55 x 500	27 500,00
Reise og andre utgifter	5 000,00
Sum ikke-fakturerte utgifter hittil	32 500,00

Sum alle utgifter **89 650,00**

Midler fra fylkeskommune og kommune:

BARC-midler tildelt i april	29 150,00
Kommunale midler (fra kulturminnevern budsjett)	60 500,00

I denne oversikten inkluderes ikke arbeidet med friluftsområdet, som utføres med midler tildelt av Vestenfjelske Bykreditts Stiftelse (58 300,00).

Odda kommune har allerede mottatt utbetaling av hele tilskuddet på 29 150 kroner fra fylkeskommune.